

Se apropie bătălia recoltării! Organizatorul de partid Nicolae Spiroiu și mecanicul Ion Anghel, de la g.a.s. Bragadiru, se sfătuiesc pentru delimitarea tarlalelor de grâu

Condițiile agrotehnice superioare în care s-au executat însămînțările în toamna anului trecut, precum și lucrările de întreținere executate în primăvară, au creat condiții ca în acest an să obținem o recoltă bună de grâu.

Ultima verigă din măsurile care asigură o producție sporită este recoltatul. Se cunoaște din practica fiecărei gospodării că întârzierea recoltatului, în special la cerealele păioase, atrage după sine mari pierderi prin scuturarea boabelor. Experiențele au arătat că la grâul recoltat la 6 zile după faza de pirgă se pierd cca. 200 kg. boabe de pe fiecare hectar, iar după 11 zile pierderile se ridică la peste 400 kg. boabe la hectar. În afară de aceasta, prin întârzierea recoltatului, se pierde din calitățile făinii rezultate. De aceea este necesar să se ia din timp toate măsurile pentru ca recoltarea tuturor suprafețelor de cereale păioase să se termine în maximum 8—10 zile de la intrarea lor în faza de pirgă. Având în vedere recolta bogată de grâu din acest an, precum și faptul că în ultimul timp, din cauza ploilor mai abundente, grâul de pe suprafețe destul de mari este căzut, se impune cu atât mai mult mobilizarea tuturor mijloacelor și forțelor, ca recolta de grâu din acest an să fie culeasă și depozitată în cele mai bune condiții. În această perioadă trebuie să se supravegheze în permanență lanurile pentru a prinde momentul optim al recoltării cerealelor și în special al grâului.

O metodă nouă, care ia o extindere din ce în ce mai mare în sovhozurile și colhozurile sovietice și care a dat rezultate bune și în unitățile agricole socialiste din țara noastră, este metoda de recoltare în etape. Prin aceasta, pierderile prin scuturare sunt aproape înlăturate. Metoda constă în a seceră grâul când este în pirgă cu vindroverul (un fel de secerătoare cu o mare lățime de lucru), care lasă grâul în brazde pe miriște; după 2—3 zile, timp în care boabele ajung la maturitate deplină, cerealele se treieră

cu combina prevăzută cu un ridicător, care transportă cerealele cosite în combină. Înălțimea la care se lasă miriștea este de 20—25 cm., pentru a înlesni pătrunderea aerului sub brazde, fapt ce grăbește uscarea și maturizarea boabelor. Prin această metodă, recoltarea cerealelor se termină în timp mai scurt, deoarece vindroverul poate seceră 12—14 hectare pe zi, iar combina poate treiera recolta cosită de pe 8—10 hectare, în loc de 6—7 hectare pe zi.

În condițiile țării noastre și în special în acest an, la recoltare se vor folosi toate mijloacele, inclusiv coasele și secerile, pentru ca recoltarea să se termine în timp cât mai scurt. Când recoltarea se face cu secerătorile simple sau legători, sau cu alte mijloace, este nevoie să se ia din timp măsuri pentru alegerea și amenajarea arilor de treier.

Cel mai târziu la 5 zile după începerea sece-

bunăoară, datele comparative în care să se facă calcule asupra pierderilor de boabe în caz de întârziere a recoltatului.

Bibliotecile, la rândul lor, pot fi de un real folos prin distribuirea cărților și broșurilor privind importanța recoltatului la timp și fără pierderi. În cadrul bibliotecilor și cercurilor de citit este bine să se organizeze discuții pe marginea acestor cărți și broșuri, folosindu-se exemple locale. Munca cu cartea însă nu se rezumă numai la campania de recoltare. Ea va continua în tot timpul treieriișului la arii, unde nu trebuie să lipsească standurile de cărți, broșuri, articole din ziare, reviste etc. În timpul treieriișului, oamenii vor să aște în fiecare zi cele mai noi știri. Ori standurile ce vor fi organizate, cititul la locul de muncă este una din cele mai potrivite forme de popularizare a tot ce se întâmplă în țară și peste hotare.

Activitatea artistică legată de campania de recoltare este așteptată întotdeauna cu mare interes de oamenii muncii de pe ogoare. Brigăzile artistice de agitație care se bucură preluțindeni de mare popularitate, trebuie să pre-

zinte programe bine întocmite, axate pe realitățile satului și legate de lucrările la zi. Pe cât de grabnic trebuie efectuate lucrările de recoltare și treieriiș, pe atât de operative trebuie să fie brigăzile în activitatea lor. E bine ca stațiile de radioficare să urmărească zilnic situația și să facă în fiecare seară bilanțul lucrărilor, popularizând pe cei care sînt în fruntea tuturor.

Acestea sînt numai cîteva sarcini de care trebuie să ținem seama. Firește, căminele culturale vor folosi multe forme de activitate, în funcție de condițiile locale specifice. Toate însă vor avea scopul principal în aceste zile: terminarea cît mai de vreme a campaniei de recoltare și treieriiș, pentru asigurarea succesului deplin în strîngerea pînii de pe ogoare.

TOATĂ ATENȚIA pregătirii lucrărilor de recoltare

de ing. MIHAI SPĂTARU
din Ministerul Agriculturii

rișul trebuie să se pornească cu toate forțele la treieratul recoltelor. Pentru grăbirea treieriișului pot fi folosite și combinele C-1 pentru treieratul direct din clăi.

Lucrările de recoltare, treieriiș și înmagazinare în bune condiții a cerealelor, pun în fața unităților culturale sătești sarcini însemnate. Acum, în perioada pregătitoare de recoltare, un rol însemnat revine colectivelor de conferențieri, care pot destășura o astfel de activitate, încît fiecare om al muncii de pe ogoare să știe ce are de făcut și de ce este necesară grăbirea recoltării. Deosebit de interesante ar fi

Joia tineretului

CUM ORGANIZĂM „JOILE TINERETULUI”

La căminul cultural „Ion Creangă” se desfășoară de mai mulți ani manifestări pentru tineret. Dar nefiind programate cu regularitate și cum erau puține la număr, aceste acțiuni nu-și atingeau din plin scopul. Încă din iarnă ne-am hotărât să satisfacem mai deplin cerințele culturale ale tineretului. O condiție a succesului acestor manifestări este strinsa colaborare care s-a stabilit între căminul cultural și organizația U.T.M. din comună. Astfel, de organizarea „Joilor tineretului” se ocupă o comisie formată din învățători și profesori, membri ai consiliului de conducere al căminului și din propagandiști la învățământul politic U.T.M. Ei sînt cei care cunosc mai bine preocupările și nivelul de cunoștințe ale tineretului. Printre cei mai activi membri ai comisiei sînt Tudor Dan, secretarul comitetului U.T.M. din comună, profesorul Năstase Cărmămidă, tinerii săteni Marin Nuță și Ion Voicu, Galina Ismanu, bibliotecară, Gh. Marinescu, operator. În comisie responsabilitățile sînt împărțite. Unul răspunde de partea artistică, altul de problemele de producție, al treilea de informările politice, de muzică etc. Iar întocmirea programelor, planul de perspectivă, ca și amănunțele de organizare sînt un rod al discuțiilor în comun.

În ședința comitetului comunal de partid în care s-a analizat și felul în care se desfășoară „Joile tineretului” s-a arătat că este bine să nu ne limităm numai la manifestarea culturală organizată seara la cămin. De aceea o zi anume pe săptămînă e dedicată tineretului. În această zi tot căminul e la dispoziția lui. Se fac lecturi în comun, se joacă tenis de masă sau șah. Cum printre cei 400 de posesori de biciclete din comună mulți sînt tineri, de curînd s-au organizat întreceri cicliste care, se pare că vor deveni tradiționale. Citeodată se organizează „Ziua muncii patriotice”. Așa s-au strîns 1000 kg. fier vechi, s-au curățat 90 hectare islaz, s-au plantat pomi, flori pe marginea șoselei și s-a făcut un dig pentru cele 86 hectare de irigații.

Dacă înainte importanța primordială o avea partea distractivă în detrimentul celei educative, acum nu se mai întîmplă ca serile tineretului să se rezume la baluri sau jocuri distractive. Îmbogățite, cu un conținut ce-i interesează îndeaproape pe cei cărora li se adresează, aceste manifestări culturale au devenit totodată și mai atractive. Pentru aceasta, acordînd o mare atenție alegerii temelor, ne orientăm deseori după propunerile venite din partea tinerilor.

În general, serile au cam următoarea

În cadrul „Joi tineretului” de la căminul cultural din comuna Coțofeni din Față, Ecaterina Bratu a fost criticată pentru că nu prea vine la muncă.

— Lele, cînd o fi la împărțirea veniturilor, să-ți împrumut autocamionul meu ?

(Desen de PALL)

rea alcătuire: La început 15 minute program muzical; apoi un referat îndeobște pe teme din comună (care trebuie să fie scris și expus vioi și să nu depășească o jumătate de oră); 15 minute jocuri distractive; întrebări și răspunsuri sau program de brigadă; în încheiere dans, presărat cu surprize, jocuri etc. Bineînțeles, aceasta nu constituie o schemă fixă ci poate îmbrăca de la săptămînă la săptămînă forme felurite, după necesități. Spre exemplificare voi spiciu din lista ultimelor întîlniri săptămînale ale tinerilor cîteva din cele mai reușite.

Pentru ridicarea calificării profesionale a tinerilor, în cadrul reuniunii organizate în 11 mai, tov. I. Chițan a vorbit despre întreținerea culturilor. Apoi s-a desfășurat o discuție axată pe teme de producție. De altfel, în zilele ce au urmat tineretul a fost în primele rînduri la lucrările pentru desecarea mai multor hectare însămințate cu griu, care fuseseră inundate de Jiu, ca și la reînsămînțarea sfecei a cărei recoltă părea compromisă. Tot legată de problemele de muncă a fost „Joia tineretului” din 8 iunie care a avut ca temă seceratul și treieratul păloaselor. Glumele și ghicitoriile care au urmat discuției am căutat să le axăm pe aceleași probleme. Pentru 22 iunie, în planul de muncă al comisiei e prevăzut un jurnal vorbit privind creșterea animalelor. Tovarășa profesoară de științe naturale Alla Nedescu a și pornit la strîngerea materialelor care vor fi expuse atunci.

Periodic, se prelucrează cîte un capitol din statutul G.A.C., organizîndu-se — sub forma unui concurs — o seminarizare a capitolului expus la una din „Joile” anterioare.

De mult interes s-au bucurat „Ziua cîntecului” cînd au participat la întreceri 19 soliști, ca și „Ziua fetelor” desfășurată în cinstea Elenei Stoian. Aureliei Șerban, Ioanei Geantă și a altora dintre cele mai harnice tinere din comună. Pentru Gh. Marinescu, Tudor Șerban, Petre Constantinescu și pentru ceilalți fruntași în acțiunile de muncă patriotică de care am amintit mai înainte (prin care s-au realizat economii de 30.000 lei), brigada artistică a prezentat un program special la „Joia tineretului”.

Avînd o planificare în organizarea „Joilor” putem anunța temele din timp, astfel ca nu numai organizatorii ci toți tinerii să se poată pregăti cu întrebări, snoave, ghicitori în legătură cu subiectul propus. Marea popularitate de care se bucură acum „Joia tineretului” la noi în comună, este un rezultat al îmbinării armonioase a lucrurilor instructive, educative și distractive.

ȘTEFAN DOVLETE
directorul căminului cultural,
comuna Teascu, reg. Oltenia

L. Oțeleanu, îngrijitor fruntaș la ferma de porci, este și unul din animatorii „Joilor tineretului” ce se desfășoară la căminul cultural Filimon Sîrbu din comuna Comana, raionul Negru Vodă

LENUTA și „DRUMETII VESELI”

De cîteva săptămîni, printre tinerii colectivisti de la Coțofeni era mare fierbere. De la început au fost entuziasmați de propunerea tovarășului Budeanu de la bibliotecă, despre organizarea unui concurs „Drumetii veseli”. Mulți îndrăgiseră călătoriile drumetilor veseli de la audițiile colective la radio. Concursuri mai avuseseră și în comună. Chiar acum de curînd, tot la „Joia tineretului”, Viorel Bitoleanu a cîștigat întrecerea pentru cel mai bun recitator. Dar acum era vorba de ceva mai pretențios, care cerea o pregătire serioasă din partea concurenților. Poate de asta au și hotărît ca întrecerea să fie pe teme de agricultură și zootehnie.

Lenuta Stan nu concurează, dar nu e mai puțin emoționată. De ce? Are dînsa motivele ei: În curînd va pleca într-o nouă excursie, de data asta la Doftana, alături de tinerii care s-au evidențiat în muncă, activitate culturală și sport. Cele cîteva locuri care mai sînt încă disponibile, vor reveni cîștigătorilor de azi, și tare ar vrea Lenuta ca între ei și deci între participanții la excursie să fie și „favoritul” ei.

Cînd a ajuns la cămin, sala era plină, abia a mai găsit loc în spate. Prima întrebare trecuse deja. Printre concurenți erau Dumitru Oprea, Florian Cîncu, Gogu Fieraru, Mihai Dincă, Ion Nicoară... Aduseseră și metronomul de la cor.

— Dintre soiurile de porumb, care e cel mai indicat pentru cultura irigată ?

— Hibridul dublu.

Lenuta nici n-a apucat să observe cine a dat răspunsul. În sală e mare vacarm. Fiecare își încurajează reprezentantul. În stînga e Ion Ștefan cu echipa sa de tineret din brigada a doua de cîmp. Unsprezece sînt în sală și țin pumnii strîși pentru cel de-al doisprezecelea de pe scenă. Doar și aici trebuie să fie în frunte ca și la gospodărie

— Ce suprafață de teren a fost însămințată anul acesta cu porumb și cît din ea e irigată ?

L-a întregat pe „el”: „227 hectare; 70 irigate”, se gîndește repede Lenuta și ar vrea să fie pe scenă ca să dea răspunsul cel bun în locul lui

Fetele se mîndresc nu numai cu succesele lor ci și cu ale prietenilor. „E bun el la recitări și la spus snoave, dar tot l-a întrecut Viorel la concurs, oftează Lenuta. S-o fi văzut pe Maria, duminică, la meciul cu Brădeștii, cînd Gheorghiuță Rada a înscris două goluri. Cît despre echipa de tineret de la cultura mare, i s-a dus vestea și în alte sate”.

„Acum e rîndul lui, își spune Lenuta. El trebuie să fie primul”. Și, furată de gînduri, nici nu știe bine cînd au rămas pe scenă numai trei concurenți: Florică, Nelu și Vasile.

— Pentru stabilirea primelor trei locuri, trecem la întrebările de baraj: „Cum se cunoaște cînd e gata preparat porumbul-siloz ?”.

În fundul sălii o fată zîmbește fericită. Oricum, primii trei vor merge în excursie.

V. P.

Ce-am dori să cuprindă „Joile tineretului”

Au cuvîntul participanții..

... din comuna Almăj

● Fiind în apropiere de Craiova, s-ar putea efectua — în cadrul „Joilor tineretului” — vizite ale tinerilor la fabrici și muzee precum și vizionarea în grup a unor spectacole ale Teatrului Național.

● Să se organizeze cîteodată un „almanah științific” din expunerea căruia să aflăm despre ultimele noutăți științifice. Tot în cadrul almanahului ar putea fi tratate și probleme de agricultură și zootehnie.

● În vecini, la Coțofeni din Față, există „cercul tinerilor naturaliști” și un „teren geografic”, nu numai pentru elevii școlii elementare ci și pentru toți tinerii

din comună. Acest lucru s-ar putea realiza în viitor și la noi.

... din comuna Teascu

● Citim deseori în presă articole despre prietenie, dragoste, comportare în viața de toate zilele. Am vrea să se organizeze și la noi, la căminul cultural, seri închinare acestor teme.

● „Serile folclorice” cu vers, cînt și dans de prin partea locului pot forma din cînd în cînd obiectul „Joilor tineretului”.

.. din comuna Bratovoiești

● Cit mai multe concursuri din domeniul știin-

ței, artei și literaturii. Acestea ajută la îmbogățirea cunoștințelor și totodată sînt foarte atractive.

● Am avut ocazia să ascultăm orchestrele de tineret de la Almăj și Coțofeni. Și la noi în comună s-ar putea realiza așa ceva.

● În afara recenziilor pe care le organizează tovarășa bibliotecară, s-ar putea inscena, cu concursul tinerilor obișnuiți ai cărților — cum sînt Marin Fota, Ștefan Florea — un proces literar sau, dacă acesta ar fi prea pretențios pentru posibilitățile noastre, să se

organizeze pentru început cîte un simpozion.

...din comuna Coțofeni din Față

● Se mai întîmplă destul de des ca la „Joile tineretului” să se citească monoton o conferință. Chiar dacă tema e interesantă, felul în care e expusă face ca referatul să nu-și atingă scopul. Ar trebui să se utilizeze forme mai variate, atrăgătoare de expuneri, jurnale vorbite, călătorii pe hartă etc.

● Cu concursul orchestrei noastre s-ar putea desfășura un concert-ghicitoare care s-ar bucura de succes printre toți participanții la „Joile tineretului” — amatori de muzică.

Experiența DE LA ANDRĂȘEȘTI

Anul trecut, pe la mijlocul lui aprilie, la G.A.S. Andrășești a fost adusă o vacă pe nume „Porumbița” și dată în grija mulgătorului fruntaș Vasile Cristea. „E transferată la noi din inițiativa ziarului „Steagul Roșu” pentru experiență — i s-a spus atunci lui Cristea. — E adusă de la G.A.S. Slobozia, unde rețineau numai 2.267 litri de lapte.”

Cristea a privit-o cu luare-aminte. „Porumbița” nu se deosebea cu nimic de cele pe care le avea în grija sa. Același rasă roșie, aproape aceeași talie, puținel mai slăbuț. Atunci care să fie cauza producției scăzute? Era pe la ora mulsului de la amiază. Și, din curiozitate pro-

Mulțumit e și Vasile Cristea pentru producția de lapte obținută și „Porumbița” pentru modul cum este îngrijită la G.A.S. Andrășești.

fesională, Cristea a muls-o întâi pe „Porumbița”. După câteva minute vasul arăta cam doi litri de lapte. Nici un strop mai mult. Descumpănit, Cristea o fulgeră cu privirea gândindu-se la plan, la angajament. „Mi le dă peste cap podoaba asta. Uite ce-mi lipsește”. Dar Vasile Cristea nu e omul care să dezarmeze. Scopul mulsului „Porumbiței” la Andrășești era să se vadă de ce producție e capabilă o vacă în condițiile unei îngrijiri și furajării raționale. După cei de la G.A.S. Slobozia, vacile ar fi de vină pentru producția slabă de lapte. De aici și rezultatele: 2.267 litri pe cap de vacă furajată pe anul 1959. Or, la Andrășești lucrurile stăteau altminteri. Producția pe 1959 se ridică la 3.560 litri pe cap de vacă furajată. Prin urmare experiența ce începea la Andrășești merita toată atenția.

De atunci a trecut un an și mai bine. În acest răstimp „Porumbița”, îngrijită și furajată cum se cuvine, a început să răspundă prin sporirea producției de lapte. După câteva luni, producția ei de lapte era aproape dublă, ajungând până la 18 litri, pentru ca în toamnă producția să crească până la 20 litri pe zi. La 15 aprilie, adică exact la un

Faza interregională a celui de-al VI-lea concurs

În curând va începe desfășurarea fazei interregionale a celui de al VI-lea concurs al echipelor artistice de amatori.

La centrul de concurs Pitești, faza va avea loc între 17-18 iunie. Vor participa echipe din regiunile Argeș, București, Dobrogea și Oltenia.

Între 24-25 iunie, la centrul de concurs Brașov, vor participa echipe din regiunile Brașov, Hunedoara, Mureș-Autonomă Maghiară și Ploiești.

Între 1-2 iulie la centrul de concurs Bacău vor participa echipe din regiunile Bacău, Iași, Galați și Suceava.

Între 15-16 iulie la Oradea vor participa echipe din regiunile Crișana, Banat, Cluj și Maramureș.

an de la începerea experienței la Andrășești, calculele arătau că „Porumbița”, socotită ca o vacă cu producție mediocră, a dat 4.520 litri de lapte. Și când te gîndești că în acest răstimp a avut și un concediu de naștere de trei luni.

Ce s-a întimplat cu ea? S-a bucurat cumva de îngrijire și furajare cu totul specială? Nicidecum. „Porumbița” s-a bucurat, ce-i drept, de condiții incomparabil mai bune decât la G.A.S. Slobozia, dar n-a fost favorizată la Andrășești. De altfel, constătuirea ce a avut loc aici zilele trecute, organizată de comitetul regional P.M.R. București, a dat întrebării un răspuns cum nu se poate mai convingător. Atît referatele cit și discuțiile au subliniat adevărul după care asigurarea unei baze furajere corespunzătoare, îngrijirea și hrănirea rațională stau la baza producției mari de lapte. Or, la Andrășești, unde se asigură în fiecare an unei vaci cîte 15 tone masă-verde, 800 kg fînuri, 2 tone borceaș insulozat, 13 tone porumb siloz, grăunțe și altele, producția medie pe cap de vacă furajată a ajuns anul trecut la 4.239 litri de lapte. Anul acesta, muncitorii gospodăriei s-au angajat să realizeze cîte 4.500 litri pe cap de vacă furajată și la un preț de cost de numai 90 de bani litrul. Acesta e adevărul și cei din Slobozia, care au urmărit tot timpul producția „Porumbiței” la Andrășești, au avut multe de învățat.

Numeroși vorbitori din G.A.S. și G.A.C., urmărind experiența cu vaca „Porumbița”, au obținut rezultate bune. Acestea sînt laptele și ele dovedesc cît de mult prețuiește generalizarea metodelor înaintate.

C. MUREȘ

L-am întîlnit la marginea unui lan de grâu. Tînăr, sînt tot aibă 25 de ani, potrivit de statură, cu fața pîrjolită de arșițe și vînturi, plin de voioșie. Din discuții am înțeles că e tractorist, că vine de la brigadă cu treburile în sat, că va trece negreșit și pe la căminul cultural, adăugînd apoi mai mult ca pentru sine: „Numai de aș găsi pe cineva, măcar pentru cărți”. Ne-am oprit în fața lanului de toată frumusețea. „Vedeți, dumnea-voastră, grîul ăsta dă pe puțin 2.500 la hectar. E al celor de la „Grivița Roșie”. Ceilalți de la „Flamura” au tarlale de pe care vor scoate chiar trei mil și poate mai bine. L-am semănat în arături adînci. Să vedeți culturile prășitoare. Frumusețe! Și cînd te gîndești că se luca numai pe apucate. O zi soare și cîteva ploaie. Afurisită vreme. Dar nici oamenii nu s-au lăsat. Pun suflet în tot ce fac. Abia leșea soarele de sub pîcla de nori, că și împetriștau cîmpurile, care la porumb, care la sfeclă, la cartofi, la tutun sau la grădină. În asemenea împrejurări se verifică conștiința, dragostea de avuț și obștească. Ehei, ce de mai fapte pentru un program de brigadă artistică! Dar cine să le adune? Și dacă le aduni, cul să le dai? Nu zic că la cămin nu s-ar face nimic. Activitate există. Dar vedeți, nu e legată de viața economică a satului”.

La sediul gospodăriei colective „Flamura Roșie” din Șoldanu sosesc, ceas de ceas, sumedenie de știri de pe toată întînderea cîmpului. Și în funcție de ele se iau hotărîri. Întreținerea culturilor e sarcina numărului unu. Pregătirile pentru recoltarea păioaselor sînt în toi. Se lucrează la terminarea construcțiilor începute, pentru animalele ce vor fi cum-

Timpul prielnic mult așteptat s-a ivit. Peste 140 de colectivități din Mănășia, regiunea București, au ieșit la prășitul porumbului pentru siloz.

În aceste zile pe ogoare

● Pentru a obține recolte bogate și în anul acesta, colectivitățile din Rudna, raionul Timișoara, muncesc cu însuflețire la întreținerea culturilor prășitoare. Pînă în prezent ei au făcut prima prășală pe cele 315 hectare cultivate cu porumb boabe și pe cele 30 hectare cultivate cu porumb siloz. La sfecla de zahăr au terminat prășala a doua, iar la floarea soarelui și prășala a treia.

● Colectivitățile din Gruia, raionul Vinju Mare, au executat prășala întâia pe întreaga suprafață de 450 hectare cultivate cu porumb și prășala a doua pe cele 60 hectare cultivate cu floarea soarelui și pe 95 hectare cu sfeclă de zahăr. De asemenea, ei au executat lucrările de întreținere și pe suprafețele cultivate cu plante medicinale și legume. La lucrările de întreținere a culturilor s-au evidențiat colectivitățile: Ion Neamțu, Alexandru Brebu, Gheorghe Badac și alții.

● Pînă la începerea recoltării cerealelor păioase nu mai sînt prea multe zile. De aceea, mecanizatorii de la S.M.T. Bărcănești, regi-

unea Ploiești, paralel cu executarea lucrărilor de întreținere a culturilor, lucrează la terminarea ultimelor reparații la mașinile și uneltele ce vor fi folosite în campania de recoltare. În fruntea luptei pentru realizarea înainte de termen a reparațiilor se află brigada a patra, condusă de comunistul Vasile Dima Mecanizatorii stațiunii au realizat economii în valoarea de 106.000 lei, prin folosirea pieselor recon-ditionate.

● Colectivitățile din comuna Popu, regiunea Galați, au și executat prășala a treia la sfecla de zahăr pe 100 hectare, prășala a doua la floarea soarelui pe 180 hectare. În curînd vor termina și cea de a doua prășală la porumb pe cele 640 hectare. Deși suprafețele cu culturi prășitoare sînt destul de mari, colectivitățile au executat prășile într-un timp scurt, deoarece au fost mobilizate toate forțele. Chiar colectivitățile care lucrează în alte sectoare au venit pe ogor și au dat o mîna de ajutor.

Motivînd că se pregătesc de recoltare, unii mecanizatori de la S.M.T. Lehliu, regiunea București, neglijează întreținerea culturilor.

BURUIANA: — La revedere! Ne revedem... la recoltare!

(Desen de NIC. NICOLAESCU)

Dumnealor CE AV DE CîND?

directoarea căminului, nu-și amintește să se fi petrecut un asemenea eveniment. Poate au găsit tovarășii că în cinci luni și jumătate n-a fost cazul să se întrunească? Atunci să lăsăm să vorbească faptele.

După cum se știe, comuna Șoldanu se numără, de la începutul toamnei trecute, printre comunele colectivizate în întregime. În comună sînt trei gospodării colective. Asta nu le amintește nimic? Noile relații de producție create în toată comuna impun și forme noi de activitate cultural-educativă. Cei mai noi vor să învețe de la cei cu mai multă experiență. La Șoldanu există și experiență bună și găsești și mulți, foarte mulți, doritori să și-o însușească. Există și forme variate de muncă pentru asta. Tovarășa

sînt în toi lucrările de întreținere a culturilor, se fac pregătiri pentru recoltarea păioaselor. Numai la căminul cultural încă nu se face nici o pregătire. Nici asta nu dă de gîndit consiliului de conducere și tovarășilor din comitetul executiv al sfatului popular care răspund de muncă culturală? În sute de cămine culturale din țară se întocmesc programe speciale în legătură cu campania de recoltare. Brigăzile artistice de agitație, formațiile de dans, soliștii instrumentiști fac repetiții. O serie de alte forme de muncă vor sprijini lucrările de recoltare și teleris. Numele fruntașilor sînt rostite cu mîndrie, se organizează în cinstea lor programe

artistice, popularizîndu-i. Oare Dumitru I. Vasile, Ion Tîcu, Ilie Cristea, Ilie Mustăța, Nicolae M. Stolnic, Ene Radu și zeci ca ei au fost măcar amintiți vreodată în sala căminului din Șoldanu? Nu.

„Ehei, ce de mai fapte pentru un program de brigadă artistică”. Prin urmare tînărul nostru tractorist a avut dreptate. „Avem brigadă artistică de agitație”, spune tovarășa Maria Vișan. Dar cînd să vorbească la concret, a fost silită să recunoască: „Dar vedeți și-a stagnat activitatea”. Și e cam mult de atunci. Atît de mult încît tovarășa Vișan și, bineînțeles, oamenii din sat nici nu-și mai amintesc luna cînd brigada a prezentat ultimul spectacol.

În schimb, tovarășa Vișan amintește de alte formații artistice: cor, teatru, echipă de dansuri. E drept. În comuna Șoldanu există un cor în care sînt înscrise 30 de persoane, din care frecventează 16-20! În cursul lunii mai, cu prilejul unei sărbători, corul n-a cîntat. Și cum era să cînte dacă, așa după cum spune tovarășa directoare, „n-a avut cîntece învățate”? Echipa de teatru n-a mai prezentat în fața oamenilor, de vreo trei luni (numai atît să fie?), nici o piesă. Aici care e cauza? Ar putea consiliul de conducere al căminului să dea un răspuns?

Cam așa stau lucrurile la Șoldanu, comună așezată la o palmă de loc de reședința raionului Oltenița. Poate tovarășii din secția de învățămînt și cultură a sfatului popular raional vor face tot ce le stă în putință să răzbească pînă la Șoldanu. Și nu numai atît. Să se vadă și rezultatele.

CL. MUNTEANU

Din volumul

„Despre literatură“

de MAXIM GORKI

„Trăim într-o țară fericită unde avem pe cine iubi și stima. La noi, dragostea pentru om trebuie să izvorască — și va izvorî — din uimirea stîrnită de energiile lui creatoare. Din stima reciprocă a oamenilor pentru nemărginita forță a muncii colective care creează formele socialiste ale vieții, din dragoste pentru partid, care este conducătorul oamenilor muncii din întreaga noastră țară și dascălul proletarilor din toate țările“.

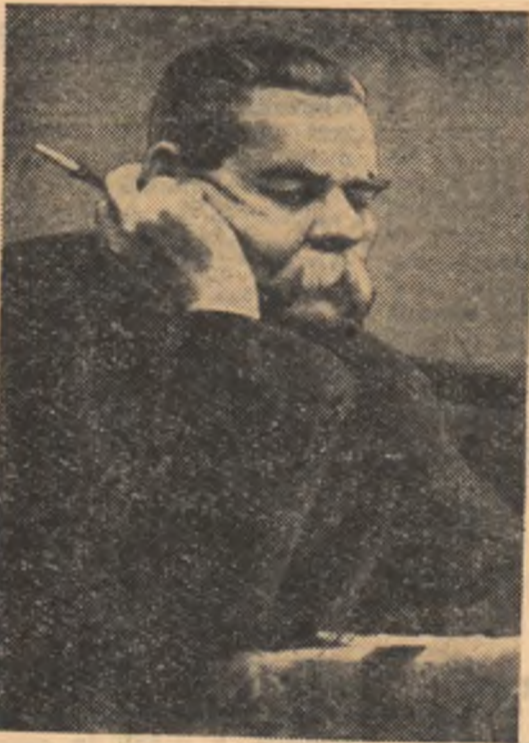
★

„Realismul socialist afirmă că existența este o faptă, o creație, și că ținta ei este să dezvolte neconținut cele mai prețioase însușiri individuale necesare omului pentru victoria lui asupra forțelor naturii, pentru sănătatea lui și o viață lungă, pentru marea fericire de a trăi pe pământ — pământul pe care el vrea să-l transforme în întregime, potrivit cerințelor sale în neconținută creștere, într-un minut sălaş al omenirii unite într-o singură familie“.

★

„Clasa muncitoare spune: literatura trebuie să fie o armă a culturii în mîinile mele, în slujba cauzelor mele, căci cauza mea este cauza tuturor oamenilor.“

„Glasul acesta este glasul istoriei noi“.

„Arta este în esența ei o luptă PENTRU sau ÎMPOTRIVA. Nu există și nici nu poate exista o artă indiferentă, căci omul nu este un aparat fotografic, el nu „fixează“ realitatea, el sau o afirmă, sau o transformă, sau o distruge“.

★

„Nivelul înalt al cerințelor care se formulează față de literatura artistică, ce se înnoiește rapid pe baza realității și a activității partidului lui Lenin pe tărîmul revoluției culturale, se explică prin înalta apreciere pe care partidul o atribuie însemnătății artei, zugrăvirii prin cuvînt“.

Gorki ne-a lăsat pagini admirabile despre Lenin, pe care îl stima și îl prețuia ca pe un prieten și părinte. „Lenin e mare în politică — spunea Gorki — însă în același timp e un om simplu, real, pămîntesc“.

MAXIM GORKI

Evocare de VASILE REBREANU

Printre rețelele de sîrmă ghimpată, amurgul pășea tiptil și sfios... Incetul cu incetul, noaptea își îngroșa urmele și totul se învăluia în piclă și în smoala întunericului. În aer se auzea din cînd în cînd huietul mătăhălos al tancurilor, lătratul ascuțit al mitralierelor și răbufnit de tun.

Era la începutul celui de al doilea război mondial, pe o colină brăzdată de tranșee și sfîrtecătă de obuze, unde o mină de ostași sovietici respinsese, zile de-a rîndul, atacurile furibunde ale hitleriștilor. Printre vitejii apărători ce barau calea cotropitorilor se afla un bătrîn care în tinerețe îl cunoscuse pe Gorki.

★

În răgazul dintre două lupte, focul ardea... stelele ardeau... inimile erau aprinse. Ostașul povestea:

„...un vechi basm spune că a fost odată pe pământul acesta o femeie frumoasă care avea inima plină de zbucium și amar și sta toată ziua cu fața în soare și soarele fierbinte îi topea ochii și plîngea. Din inimă ei aprinsă de doruri izvorau lacrimi ce curgeau grele și fierbinți.“

Intr-o zi, din lacrimile ei a răsărit un copil mîndru și voinic, cu ochi rîzători, cu părul de aur.

Tot așa, din lacrimi, din amarul și obida poporului rus, a răsărit într-o zi un copil mîndru și voinic, cu ochi rîzători și cu sufletul de aur.

Copilăria și-a petrecut-o într-un oraș de pe Volga, trăind în sărăcie și întuneric...

Bunica îi spunea povești, iar bunicul, cînd nu mai putea birui cu greul, îl bătea și, uneori, cuprins de duioșie, plîngea.

Intr-o zi, bunica s-a stîns. Bătrînul, sleit de puteri, gîrbovit de necazuri, i-a spus:

— „Ei, Lexei, tu nu ești medalie ca să atîrni de gîtul meu, nu-i aici locul tău, mai du-te și tu prin lume“.

Și copilul a plecat în lume.

A cutreierat stepele micul inonar. Ochii lui uimiți așteptau să întîlnească pe mărșălașul Ivan din poveștile bunicii, frumosul împărat al dreptății. În locul lui a întîlnit însă monștri cu chip de om, cu sufletul negru ca glodul, cu inima vîndută „diavolului galben“.

A ajuns la Marea.

Cît de frumoasă-i Marea! Cu întinderea ei nesfîrșită, cu fruntea ce se încrețea gînditoare în suflarea vîntului! În afundul ei nesfîrșit strălucesc ochii de azur ai cerului; în asfințit, cînd norii ard în vilvătăi pe coama dealurilor, soarele este legănat de valurile ei moi și adoarme în Mare.

Sufletul se înalță, se lărgeste și el ca și Marea. Alexei privea uimit: unde e frumoasa regină a Mării cu părul mătășos și veșmînt de argint scilpitor, cu mărgelile la gît și mărgăritare? Nu va răsări din clocotul valului minios?

Nu. În locul ei, lui Gorki îi era dat să vadă o femeie slabă, cu fața zbîrcită. În locul veșmîntului de argint, purta zdrențe. Mărgelile de aur? Salbă de lacrimi amare curgeau, se prelingeau pe obrajii trași. Curgeau lacrimi în Mare și Marea se învîlbură. Insuperată, se zbătea și urla în minie, clo-cotea cu ură, iar lui Alexei i se părea că toată Marea e numai din lacrimi.

Și au trecut ani în șir, unul după altul. Gorki a cutreierat Rusia, a văzut cu poporul trăia în durere, scrișnea minios și suduia stăpînii. L-a cunoscut, l-a înțeles și a învățat de la el.

Gorki n-a trecut prin viață mirosind trandafiri.

Pe el l-au hrănit nădejdi și dragostea de Om, l-a mîngîiat vîntul aspru al stepei. A suferit, a trăit muncind, sîngerind și a luptat împotriva răului care bîntuia și care răpunea zi de zi atîtea vieți, ucidea atîtea conștiințe, înăbușea atîtea suflete și minți scilpitoare. Acea lume clădită pe minciună și strîmbătate, pentru dezmățul celor avuți, arunca „la fund“ mii de valori umane.

El a văzut pe Om în fața Vieții, dar încă nepuțincios. Omul cerșea fericirea. „Viața a zîmbit și zîmbetul ei semăna cu strălucirea gheței.“

— Spune-mi, cînd vorbești tu pretinzi sau ceri?

— Cer, a răspuns Omul ca un ecou.

— Ceri așa cum cerșete oricare cerșetor. Dar, nefericitule, află un lucru: Viața nu face milostenie!

Și să mai știi ceva: Omul cu adevărat liber nu cere, ci ia singur darurile mele“.

FONDATORUL REA

Sînt nume a căror nestînsă strălucire le asigură o largă circulație, nume rostite cu mîndrie de întreaga omenire. Din aceste nume iluștre, nemuritoare, face parte și cel al lui Maxim Gorki, scriitorul care a trăit și a creat la răscrucea a două lumi: una putredă și condamnată de istorie, a țarilor, fabricanților și moșierilor, — iar alta nouă, veșnic tînără, atotbiruitoare, lumea ale cărei porți le-a deschis Marea Revoluție Socialistă din Octombrie.

Ridicat din sinul poporului, călît în cele mai trudnice și mai diferite munci, scrutînd viața în neconținute peregrinări de-a lungul și de-a latul stepelor ruse, făcînd din scrisul său un palos care despica orice urzeală a întunericului și a împilării, orice poleială a minciunii, pentru a scoate la iveală dreptatea și a o face cunoscută tuturor, Maxim Gorki s-a definit ca susținător aprig al celor mulți, ca scriitor al proletariatului, ca profet și rapsod al revoluției triumfătoare.

Prin însăși condiția sa socială, dar mai ales prin capacitatea excepțională de a înțelege și a iubi omul, Maxim Gorki s-a familiarizat de timpuriu și s-a contopit cu toate durerile vieții hărăzite poporului de orînduirea capitalistă. Suferințele celor exploatați și obidiți le-a oglindit într-o primă serie de nuvele ca: „Celkaș“, „Foștii oameni“, „Moș Arhip și Leonka“. Mai apoi, salba scrierilor învăpăiate la torța romantismului revoluționar — „Makar Ciudra“, „Bătrîna Izerghil“, „Cîntecul șoimului“, „Cîntecul albatrosului“ — face cunoscut un spi-

rit răzvrătit, un cîntăreț tot mai nelăduplecat al luptei pentru libertate. Minunatele poeme în proză a lui Gorki au răsănat ca o uvertură la revoluția din 1905.

Condeiful lui Maxim Gorki s-a călît ca armă de luptă prin apropierea sa de mișcarea revoluționară în creștere a proletariatului din Rusia. Dezvoltarea mișcării proletare a determinat și procesul de maturizare a scriitorului. Gorki începe să facă adevărate disecții pe trupul în descompunere al țarismului, dezvăluind criza fără leac a burgheziei (romanul „Foma Godeev“, piesele „Micii burghezi“, „V. legiaturistii“, „Copiii soarelui“). „Aziul de noapte“ — piesa de răsunset mondial, jucată pe aproape toate scenele lumii în fața unor săl arhipline și unanimitate elogiată — a constituit poate cel mai cutremurător rechizitoriu gorkian al împilării capitaliste.

Gorki joacă în artă un rol istoric situîndu-se pe pozițiile de luptă al proletariatului din Rusia, condus de partidul lui Lenin, Gorki a devenit încă înainte de anul 1917, intemeietorul noii metode artistice, a realismului socialist. Celebrul său roman „Mama“ a căruși actualitate a fost preluată de însuși marele Lenin, s-a răspîndit în masa proletariatului din multe țări ca un adevărat program de luptă — atît de clar și de mobilizator fiind mesajul acestei epocale cărți.

Pentru făurirea și înflorirea noii culturi socialiste, Maxim Gorki a depus o muncă neobosită după a lui bina Marii Revoluții Socialiste din Octombrie. De creșterea tinerilor

Gorki a ajuns în fața ei:

— „Ce ceri?”

— „Eu nu cer. Prețiu“

— „Ce anume?”

— „Unde este drumul?”

— „Unde este drumul?”

— „Unde este drumul?”

— „Unde este drumul?”

— „Unde este drumul?”

— „Unde este drumul?”

— „Unde este drumul?”

— „Unde este drumul?”

— „Unde este drumul?”

— „Unde este drumul?”

— „Unde este drumul?”

— „Unde este drumul?”

— „Unde este drumul?”

— „Unde este drumul?”

— „Unde este drumul?”

— „Unde este drumul?”

— „Unde este drumul?”

— „Unde este drumul?”

— „Unde este drumul?”

— „Unde este drumul?”

— „Unde este drumul?”

— „Unde este drumul?”

— „Unde este drumul?”

— „Unde este drumul?”

— „Unde este drumul?”

— „Unde este drumul?”

— „Unde este drumul?”

— „Unde este drumul?”

— „Unde este drumul?”

— „Unde este drumul?”

— „Unde este drumul?”

— „Unde este drumul?”

— „Unde este drumul?”

— „Unde este drumul?”

— „Unde este drumul?”

— „Unde este drumul?”

— „Unde este drumul?”

— „Unde este drumul?”

— „Unde este drumul?”

— „Unde este drumul?”

— „Unde este drumul?”

— „Unde este drumul?”

— „Unde este drumul?”

— „Unde este drumul?”

— „Unde este drumul?”

— „Unde este drumul?”

— „Unde este drumul?”

— „Unde este drumul?”

— „Unde este drumul?”

— „Unde este drumul?”

— „Unde este drumul?”

— „Unde este drumul?”

— „Unde este drumul?”

— „Unde este drumul?”

— „Unde este drumul?”

— „Unde este drumul?”

— „Unde este drumul?”

— „Unde este drumul?”

— „Unde este drumul?”

— „Unde este drumul?”

— „Unde este drumul?”

— „Unde este drumul?”

— „Unde este drumul?”

— „Unde este drumul?”

— „Unde este drumul?”

— „Unde este drumul?”

— „Unde este drumul?”

— „Unde este drumul?”

— „Unde este drumul?”

— „Unde este drumul?”

— „Unde este drumul?”

— „Unde este drumul?”

— „Unde este drumul?”

— „Unde este drumul?”

— „Unde este drumul?”

— „Unde este drumul?”

— „Unde este drumul?”

— „Unde este drumul?”

— „Unde este drumul?”

— „Unde este drumul?”

— „Unde este drumul?”

— „Unde este drumul?”

— „Unde este drumul?”

— „Unde este drumul?”

— „Unde este drumul?”

— „Unde este drumul?”

— „Unde este drumul?”

— „Unde este drumul?”

— „Unde este drumul?”

— „Unde este drumul?”

— „Unde este drumul?”

— „Unde este drumul?”

— „Unde este drumul?”

— „Unde este drumul?”

— „Unde este drumul?”

— „Unde este drumul?”

— „Unde este drumul?”

— „Unde este drumul?”

— „Unde este drumul?”

— „Unde este drumul?”

— „Unde este drumul?”

— „Unde este drumul?”

— „Unde este drumul?”

— „Unde este drumul?”

— „Unde este drumul?”

— „Unde este drumul?”

— „Unde este drumul?”

— „Unde este drumul?”

— „Unde este drumul?”

— „Unde este drumul?”

— „Unde este drumul?”

— „Unde este drumul?”

— „Unde este drumul?”

— „Unde este drumul?”

— „Unde este drumul?”

— „Unde este drumul?”

— „Unde este drumul?”

— „Unde este drumul?”

— „Unde este drumul?”

— „Unde este drumul?”

— „Unde este drumul?”

— „Unde este drumul?”

— „Unde este drumul?”

— „Unde este drumul?”

— „Unde este drumul?”

— „Unde este drumul?”

— „Unde este drumul?”

— „Unde este drumul?”

— „Unde este drumul?”

— „Unde este drumul?”

— „Unde este drumul?”

— „Unde este drumul?”

I Viața I-a întrebat

„Dă-o Inoace! Pe aceea. Deocamdată am așteptat cu răbdare odihnă! Am așteptat dreptatea? Așteptare?”

arg, ca un vultur cu ațălțimi. Aimea largă, printre pte cu Viața pentru

este pe Orlov, unul

tru binele fraților; dar el suferă de oapie de el, atent, cu aici una nici alta, își

u-î viață, ci numai înțeleg doar totul, a... iar cum îmi treștiu. Uite, pe ei îi atenția. Eu, cică sînt sufletul, parcă mi-e e-te bine... mie mi-e olnav de holeră... pe aici e buba!”

șepător de rachiu și te pe unul stînd cu spre mădularele pu-

luat aminte.

reditat și cavalier al i sînt proba materia-

de, de ce și pentru ce

pămînt un muncitor, comandă și el: Nil, mult decît anarhicul

urilor care să nu se

știe pentru ce tră-

puterile sufletului înța de a mă enfunda

a o străbate și a o e a stînjeni pe unul, ce constă bucuria de

a drum, tînjind după sfișie pînza groasă a psiții lumii, în scurge-

duat în suflet munți acești munți trebuia și a robiei. Asemenea hi, cu un ochi plîngea

odru, iar codrul gemea ki sta cu privirile ple-

chibzuit să intre în e slujesc în marea artă și știut că: „cea dintii să invețe oca mai di-

ra sub steagul filfiilor onar pe care a așezat

chîpul Omului. Eroii săi nu sînt plămădiri ale închîpuiirii, toți sînt vii și plini de zbucium, colcîind de nădejdi. Sînt dăltuiți de asprile vieții. Sînt primele mlădițe de nou și prospețime ce răzbat la suprafață, înălțînd capul cu semeție.

Gîndul său inflăcărât a născut eroi care „au soarele-n singe”. În ochii lui Danko strălucea multă putere și foc. Inima lui s-a aprins de „focul viu al dorințelor”.

„Dacă eu sînt numai pentru mine, atunci la ce bun să mai exist?”

Pentru a-și duce poporul spre fericire, Danko se jertfește pe el însuși.

„Ce voi face eu pentru oameni? exclamă Danko cu glasul mai puternic decît tunetul. Și deodată își sfișie pieptul cu minile și își smulse inima ridicînd-o sus deasupra capului”.

Și inima lui ardea ca o flacără tot așa de orbitoare ca și soarele. Atunci, pădurea întregă a tăcut luminată de această făclie a unei mari iubiri de oameni.

Se apropia furtuna! Vîntul vijlîia, norii grei se frămîntau cu un huleț surd. Biciul luminos al fulgerelor plesnea pîntecul de smoolă al norilor.

Prin vijelie, pe aripi de vînt, răzbate glasul tunător al lui Gorki:

„Pregătește-te de sărbătoare, mare popor rus. Cîrînd va veni ziua renașterii tale, popor drag!”

Furtuna se dezlănțuie! Norii erup cu minie. Gunoarele pămîntului sînt duse de valuri. Întunericul este sfișiat și alungat de soare.

Vlasovii și Nilovnele Rusiei au tăiat vad peste opreliști și strîmbătate, spre o lume nouă și slobodă, deschizînd larg porțile luminii și viitorului. A biruit Marea Revoluție Socialistă din Octombrie. Peste tot se simte aerul limpede al primăverii. Murgurii plesnesc sub impulsul naturii trezite. Rid copiii în soare și hohotesc de bucurie munții. Răsună peste tot o splendidă simfonie a lumii, a Vieții, a Omului. Se înalță viguros spre culmi oameni și flori.

Gorki îndrăgește și mai mult Omul.

„Om! Parcă s-ar naște un soare în pieptul meu și în lumina lui vie, de necuprins ca universul întreg, pășește înainte și tot mai sus! Omul tragic de minunat! Și așa, tot înainte și tot mai sus, pășește omul nepotolit, tot înainte și tot mai sus!”

Urmează anii visurilor împlinite, cînd Gorki, cu părul nins și sufletul în floare, rămîne uimit în fața nemărginitelor puteri ale omului, în fața frumuseții lui.

Și Gorki s-a dus din nou la Mare, ca în copilărie, și Marea era limpede și liniștită. În bătaia razelor de soare, valurile ei păreau poleite de aur.

Inima lui Gorki zvîni în bucurie și se prefăcu într-un clopot al dragostei de oameni, iar dangătul lui este purtat din val în val și auzit de toate inimile vii ce încălzesc pămîntul.

Bătrînul ostaș a sfișit povestea despre Gorki, cîntărețul stepelor nesfîrșite și al plaiurilor sufletești ale omului.

Stelele obosite închid geana stingîndu-se molcom în înălțimi. Focul și-a potolit flăcăriua învăluindu-se în blăniță de spuză. Vîntul vijlîie, inimile ard. Ochii scripitori sfredelesc întunericul; bătrînul ostaș se ridică, scoate cu mișcări sigure baioneta și sapă cu ascuțitul ei pe o stîncă din apropiere slove mari, strîmbe, chinute, slove de foc, slove nemuritoare:

„Om — ce minunat sună acest cuvînt!”

„Gloanțe ne-ați dat destule, dați-ne pîine” — de N. TONITZA — 1919. (Reproducere din Cronica ilustrată a unei lumi apuse)

Acum 45 de ani...

Eroica manifestație de la Galați din 13 iunie 1916

Era pe vremea cînd România încă nu fusese cuprinsă de flăcările primului război mondial imperialist. Guvernul burghezo-moșieresc, oscilînd între cele două grupe de state imperialiste aflate în război, se pregătea, însă, să tirască poporul nostru în stînga mîcel. În același timp foamea și neagra sărăcie făceau ravagii în bordeiele și cocioabele oamenilor. În timp ce importul de arme ucigătoare creștea ca molla, în țara griului și porumbului lipseau mămăliga și piinea. În intruniri publice muncitorii își ridicau glasul minios împotriva clicilor care pregăteau intrarea României în război. Grevele din fabrici, din uzine și din porturi se înmulțeau, manifestațiile de stradă deveneau tot mai amenințătoare la adresa stăpînilor care urmăreau îmbogățirea din singele poporului. Bubuțul tunurilor, zăngănitul armelor se apropiau de granița țării. La trîmbițele de război ale ziarelor burgheze, muncitorii răspundeau cu strigătele: „Jos războiul!”, „Vrem pîine, pace și libertate!”.

Cu prilejul împlinirii a 40 de ani de la înființarea Partidului Comunist din România, tovarășul Gheorghe Gheorghiu-Dej a evocat astfel jertfa muncitorimii din Galați în lupta împotriva primului război imperialist: „Partea cea mai avansată a clasei muncitoare în frunte cu aripa de stînga, revoluționară, din Partidul Social-Democrat s-a ridicat cu hotărîre împotriva participării României la primul război mondial imperialist, a organizat curajoase greve și demonstrații de protest, care au culminat cu eroica manifestație de la Galați din 13 iunie 1916, înăbușită în singe de guvernul liberal”.

...13 iunie 1916. O dimineață cu soare și cer senin ca însăși voința de pace a masei populare. La ora 9 s-a ținut un miting scurt. Au vorbit Spiridon Vrînceanu, Pascal Zaharia, Muncitorii s-au încolonat, formînd o masă compactă, cu steaguri în frunte și, cîntînd imnuri revoluționare, au pornit spre strada Canalului, țesînd spre port. Erau mulți muncitori gălățeni în manifestația antirăzboinică din 13 iunie 1916. De la fabrica „Goetz”, de la șantierul naval Fernic, de la docuri și arsenal, de la fabricile de cuie, de la tramvaie; erau tipografil, cizmarii, croitorii, funcționarii. Unii au venit cu soțiile, copiii și bătrîni. În fruntea coloanei păseau neînfricați Spiridon Vrînceanu, Pascal Zaharia și alți muncitori căliți în luptă.

Cam în dreptul străzii Costandache, un cordon de poliști a căutat

să blocheze drumul, dar mulțimea hotărîtă a trecut ca un val peste bariera poliștilor. Muncitorii din capul coloanei au ajuns în dreptul cordonului de soldați din regimentul 11 Siret. În fața a răsărit un sublocotenent spulcuit, cu numele de Eliad.

— N-avem arme — spuneau muncitorii — Avem treabă la primărie. Dați-ne drumul...

În loc de răspuns, ofițerul a scos sabia și a lovit. Spiridon Vrînceanu a pășit înainte. „Constituția ne dă dreptul la întruniri și manifestații, — a spus el. — Nu provocăm dezordine, cerem pîine, pace și dreptate!”.

În acest timp, în mijlocul manifestațiilor se strecuraseră agenți ai siguranței care aruncau cu pietre în ostași în scop de provocare. De sus, de la un etaj al palatului navigației, s-a tras primul foc de pistol, care a fost semnalul înfiorătorului măcel premeditat de burghezie. În acel moment, Spiridon Vrînceanu a fost împușcat mișelește de sublocotenentul Eliad. Nouă vrednici fii ai clasei muncitoare, participanți la manifestația antirăzboinică în ziua de 13 iunie 1916 la Galați, au fost ucși de agenții siguranței și comisarii de poliție strecurați în coloană.

Au urmat scene de groază. Din depărtare se auzea tropotul cavaleriei, rîniții gemeau, femele și copiii țipau. Mulțimii pașnice i s-a răspuns cu un măcel pregătit cu premeditare de reacțiune.

Reamintirea acelor clipe de cormar ne emoționează profund și astăzi. În fața noastră apare tabloul acelor impresionante momente de luptă, imaginea celor căzuți în lupta eroică pentru apărarea păcii, a dreptului poporului la viață.

Acum 45 de ani, muncitorii din Galați au luptat eroic și au dat jertfe omenești pentru pace și socialism. Astăzi, visul lor de aur, tăvîrirea societății socialiste, a devenit o realitate. Orașul Galați e în plină transformare. La Galați se ridică un uriaș centru siderurgic, care, așa cum se arată în Raportul C.C. al P.M.R. prezentat la Congresul al III-lea al partidului de tovarășul Gheorghe Gheorghiu-Dej, „va avea un rol de cea mai mare importanță în dezvoltarea tuturor ramurilor economiei la nivelul cerut de sarcinile desăvîrșirii construcției socialismului”.

Aceasta va fi o minunată încununare a tradițiilor revoluționare ale orașului Galați.

I. FELEA

ISMULUI SOCIALIST

scriitorii sovietici s-a ocupat cu pîrintească grijă. „Despre literatură”, „Despre tineret”, „Despre patrie” — iată titlurile unor volume ce vorbesc de la sine despre pasiunea cu care pîrintele literaturii sovietice s-a preocupat de problemele culturii socialiste și ale educării omului sovietic. Mereu fecundă, creația gorkiană s-a îmbogățit după 1917 cu noi capodopere: „Întreprinderile Artamanov”, roman ce oglindește procesul dispariției de pe scena istoriei a capitalismului rus, „Viața lui Klim Samghin”, roman filozofico-istoric, frescă a anilor premergători lui 1917 și care demască figura intelectualului individualist, șovăielnic

și trădător al revoluției, precum și plesese „Egor Bulicov și alții” și „Vassa Jeleznova”.

Publicistica lui Gorki, scînteietoare prin verva ei și nimicitoare prin forța cuvîntului demascator, a înfierat fascismul și a prevestit sfișitul inevitabil al hitlerilor paranoici.

Se împlinește, la 18 iunie, un sfert de veac de la moartea lui Gorki. Dar cît de viu răsună glasul său, purtat printre noi și către viitorime de mult preștitele și răspîndite scrieri gorkiene! Îl citim și nu ne săturăm, îl regăsim pe Gorki în toate bibliotecile și înfilndă aceasta ne bucură, pentru că Gorki trăiește în mase, iar poporul caută luminile operei sale.

Gorki a nutrit încă din primii ani ai tinereții un interes nemasurat pentru creația lui Cehov, cu care a purtat o bogată corespondență. A. P. Cehov socotea că M. Gorki e un talent „mare, adevărat, de netăgăduit”.

ORIGINEA OMULUI

Știința ne arată că la începutul începutului, atunci când a luat naștere, pământul nu a fost locuit de nici o ființă vie. Ulterior însă, pe pământ a prins a se naște viața. Dar cum?

De pildă cum s-a născut un vierme? Îl vedem că apare deodată, pe o bucată de carne stătută. S-a născut oare din carnea asta veche?

Până prin mijlocul secolului al XVII-lea, așa se credea. Un învățat italian, anume Redi, a arătat însă că acești viermi nu sînt decît niște iarve care ies din ouăle de muste depuse pe carne. Ca dovadă, o bucată de carne lăsată într-o oală bine astupată cu tifon nu va mai „naște” viermi, deși carnea cu timpul va putrezi.

O altă părere era aceea că viața a luat naștere pe pământ din germeii de viață asemeni sporilor de ciupercă, care au căzut pe planeta noastră de pe alte planete unde exista deja viață. Această părere cunoscută sub numele de „Teoria panspermiei” nu are temei. Ținînd seama că așa-ziii „germeni de viață” urmau să străbată spațiul dintre planete timp de mii de ani sub acțiunea temperaturii extrem de scăzute și mai cu seamă sub influența razelor cosmice, care ar fi distrus în tot cazul orice urmă de „germeni de viață”.

Asemenea teorii nu au nici un temei. Fapt cert este că elementul viu s-a născut aici, pe pământul nostru. „Viața trebuie să se fi născut din materie amorfă” — spune Engels

În adevăr, o dată cu cuceririle științei, o dată cu aflarea mijlocului de a vedea ce nu se poate vedea cu ochii liberi (microscopul), o dată cu cercetările marelui învățat Pasteur asupra bacteriilor și sterilizării sau cu aflarea proprietăților corpurilor chimice, s-a ajuns încetul cu încetul a se stabili că elementele esențiale din natură, cum sînt carbonul, hidrogenul, oxigenul și azotul se găsesc, împreună cu alte elemente, și în compoziția ființelor vii, animale sau plante.

Cercetările unor savanți sovietici, întemelate pe îndelungate studii și experiențe, au dovedit că toți compuşii organici ce se găsesc în substanța vie se pot obține și în laborator. Cu privire la structura materiei vii, după numeroase experiențe s-a ajuns în laborator la un amestec (soluție de zahăr cu o soluție de substanță proteică) turbure (soluție coloidală), format din picături sferice, care au fost numite coacervate.

Aceste coacervate au proprietatea de a-și mări volumul, luînd alte elemente din mediul înconjurător. Iar la un moment dat picătura mare se împarte în alte picături mai mici, care la rîndul lor devin și ele mari și se împart de asemenea în mai multe picături mici. Iată dar o formă de structură a materiei. În temeiul căreia cercetătorii sînt de părere că fenomenul s-ar fi petrecut la fel și în primele manifestări de viață. Așadar, după apariția coacervatelor în marele laborator al naturii, prin contopirea felurilor corpurilor chimice cu aceste coacervate, au luat naștere corpuri vii, din ce în ce mai complex alcătuite, care au progresat apoi la ființe unicelulare și mai târziu au apărut organisme multicelulare.

În mod precis, cum arătau acele prime vietuitoare la apariția vieții pe pământ, nu se poate spune: aceasta, din cauză că în trecut îndepărtat al pământului au avut loc uriașe erupții vulcanice și puternice frământări ale scoarței pămîntului, care au transformat totul în ardezie, piatră sticloasă etc.

În straturile formate cu mult mai târziu, însă, au fost găsite și studiate cu multă grijă urme de vietuitoare din ce în ce mai organizate.

★

Cu milioane de ani în urmă, pe pământ și în apele pământului vietuiau, dintre animale, ființe inferioare unicelulare. Multe din aceste vietăți piereau, dar erau și unele mai rezistente care se înmulțeau, iar moștenitorii lor erau din ce în ce mai bine înzestrați. Din aceste vietăți se făcea deci o alegere, o selecție. Pământul trecea și el prin diferite schimbări de relief, climă etc. Transformările acestea s-au petrecut în decursul a milioane de ani, iar ființele „unicelulare” au căpătat cu timpul și alte celule, devenind multicelulare. Spre a rezista, ființele trebuiau să fie din ce în ce mai bine alcătuite mai bine înarmate. În apele mărilor au apărut niște animale vertebrate, care semănau prea puțin cu peștii din zilele noastre. În lupta pentru existență, o parte din aceste vietuitoare acvatice au început să invadeze uscatul, adaptîndu-se la noile condiții de respirație aeriană,

de mișcare. Au început a se țîri pe pământ și cu timpul au căpătat un sol de picioare, apărînd astfel strămoșii broaștelor și apoi ai reptilelor de azi. Aceste vertebrate inferioare, care au trăit cu sute de milioane de ani înainte, s-au dezvoltat mai departe; au apărut astfel vertebratele superioare, cu sînge cald, păsări și mamifere.

Omul este forma cea mai dezvoltată a mamiferelor, cele mai perfecte vertebrate.

★

S-ar părea, la prima vedere, că omul nu are nici o asemănare cu alte vietuitoare ca: broasca, șopîrla, vrabia sau elefantul. O cercetare mai amănunțită și o comparație a acestora cu alcătuirea omului, ne dovedește însă existența de netăgăduit a multor asemănări. În adevăr, toate aceste ființe au șira spinării sau coloană vertebrală (de aceea toate se numesc vertebrate). De ambele părți ale acestei coloane, se găsesc coastele. Toate oasele sînt legate între ele cu ajutorul unor zgîrciuri numite ligamente. De oase sînt prinși mușchii. Corpul

de dr. OCTAVIAN CORTEA

animalelor conține vase sanguine (tuburi elastice în care se găsește și circula sîngele) și nervii. În sfîrșit, toate aceste vietuitoare sînt învelite în piele.

Atît la animalele vertebrate cît și la om, întîlnim aceeași alcătuire. Sînt asemănătoare și organele interne: plămîni, inima, splina, aparatul digestiv, esofagul, stomacul, intestinele, ficatul etc. Iată și niște dovezi mai amănunțite. Dacă luăm, de pildă, un braț de om și-l comparăm cu aripa unei păsări, sau cu membrele de șopîrlă, de lilac sau de maimuță, găsim la toate aceste animale, ca și la om, următoarele: un os al brațului pornind de la umăr, două oase la antebraț, mai multe oscioare la încheieturi și cîte cinci degete. Atît la mîna de om cît și la laba de animal. Este adevărat că unele animale, cum e calul, nu au decît un singur deget terminat printr-o copită. Dacă vom cerceta însă cu atenție, vom găsi și aici urmele altor degete. Atît cu calul cît și cu alte animale s-au petrecut deci mari schimbări. Aceste transformări s-au făcut în decursul unui șir îndelung de generații, în sute de mii de ani, și de aceea s-au petrecut pe nesimțite. Cu toate acestea, cunoscînd legea eredității — moștenirea însușirilor de la strămoși — animalele mai păstrează urme după care le putem recunoaște strămoșii. Omul vedește, de asemenea, numeroase asemănări cu animalele inferioare, care au trăit în cel mai îndepărtat trecut și care îi sînt strămoși.

Să cităm, de pildă, cazul apendicului. Acesta este o mică ramificație a tubului digestiv, ca un deget de mînușă, care, spre deosebire de apendicele animalelor inferioare, mai cu seamă ierbivore, la care are un rol în digestie (mîstuirea hranei), nu mai îndeplinește la om nici o funcție. În ce privește coada, trebuie spus că și la om găsim mai multe vertebre mici, situate în regiunea cozii, ca la orice animal. Aceste urme și multe altele dovedesc că originea omului este comună cu a oricărui vertebrat: privind numai constituția trupului omenească în general și funcțiunile lui vitale, acestea ne apropie fără nici o discuție de celelalte vertebrate. Oamenii și maimuțele fac parte din același grup al primatelor, adică al animalelor principale, al mamiferelor superioare.

★

Galen — un vestit medic din vechime — cercetînd alcătuirea anatomică a maimuțelor, a ajuns la concluzia că asemănarea dintre om și maimuță este izbitoră. Îndoșebl maimuțele antropoide, mai cu seamă specia numită „urugutan”, a căpătat chiar și numirea de om, căci acest cuvînt, urang-utan, înseamnă om de pădure. Ca și la om, la aceste maimuțe nu găsim coada exterioară. Maimuțele antropoide au — ca și omul — tot 32 de dinți. Ele pot merge ca și omul, pe picioare, deși felul lor de viață le silește să umble mai mult în patru labe. Trunchiul, urechile nu sînt mult deosebite de ale omului. Durata vieții și o serie întregă de boli ale lor sînt asemănătoare cu ale omului. Compoziția chimică a sîngelui lor este foarte asemănătoare cu aceea a sîngelui de om. Organele

lor interne, oasele, mușchii, nervii sînt asemănătoare cu ale omului. Foarte mare este asemănarea creierului de om cu acela de maimuță.

În ziua de azi, există numai patru rase de maimuță antropoidă: gorila și cimpanzeul, care se găsesc în Africa, urugutanii care se găsesc în insulele Sumatra și Borneo și gibbonii care trăiesc în pădurile Indochinei și în Arhipelagul malaez. Cea mai mare este gorila. Un adult are 180—200 cm. înălțime și cîntărește 100—200 și chiar 260 kg. Cu toate aceste asemănări, strămoșul omului nu este totuși maimuța antropoidă de azi. În trecutul îndepărtat, au existat însă strămoși comuni ai omului și ai maimuțelor antropoide. Acești strămoși au dispărut, dar existența lor trecută este dovedită de fosilele găsite. Fosilele, în cazul de față, sînt scheletele, oasele acestor animale.

În prezent nu se mai pot naște din maimuțe oameni, tocmai din cauza dispariției definitive a strămoșului-fosilă din care s-au născut cele două ramuri — om și antropoid. În India și în Africa de sud, diferite expediții științifice au descoperit fosile cu asemănări perfecte față de om. Cum s-a ajuns la om propriu-zis, ne-o explică Engels în lucrarea „Rolul muncii în procesul de transformare a maimuței în om”, lucrare scrisă în anul 1876.

După cum arată Engels, cu milioane de ani în urmă — trăia în păduri o rasă de maimuțe antropoide superioare. Aceste maimuțe se suiau cu iscusință în pomi spre a-și procura hrana, se luptau cu fiarele sălbatice, își făceau cuiburi. Mîna acestora s-a specializat în apucare, în strîngere. Cînd hrana din pomi a dispărut, antropoidele au început a trăi și pe sol, și, cu timpul, a umbla în două picioare. Mîna a devenit din ce în ce mai liberă, brațele s-au scurtat din cauză că n-au mai fost folosite pentru mers. După un alt șir de ani, antropoizii, strămoșii ai omului, au început să întrebuițeze pietre grele, cu care spargeau nucile, bato cu care se apărau și săpau în pămînt, apoi au început să-și confecționeze aceste bețe și pietre după nevoile lor, făcîndu-le mai scurte, despîcîndu-le, fărîmînd bolovanii greu de transportat etc. Mîna a devenit astfel un organ produs de muncă și pentru muncă.

Mergînd în poziția verticală, vederea îi era mai liberă și mai cuprinzătoare, tot ce vedea îi da mai mult de gîndit și astfel și creierul a început să se dezvolte. Hrănirea cu carne a ajutat, prin substanțele cuprinse în ea, la dezvoltarea treptată a creierului în același timp, au început să se dezvolte și organele de simț și coardele vocale.

Au trecut alte mii și mii de ani și acești oameni-maimuță au simțit nevoia de a se înțelege între ei. La început, numai prin semne și diferite sunete iscate din gîtlej, apoi părăsînd aceste sunete și gesturi, numite graiul linear, au trecut la graiul articulat. Această strădanie de a se face înțeleși a dezvoltat creierul de maimuță, transformîndu-l în creier de om. Dezvoltarea creierului a creat dezvoltarea simțurilor care depindeau de el. Omul-maimuță a prins a judeca, pînă ce turma de maimuțe, care trăiau în copaci, s-a transformat în societate omenească.

Spre a se apăra de fiare, strămoșii noștri erau nevoiți să fie puternici și uniți. Nevoia de a trăi în colectiv a creat anumite reguli pentru muncă, strîngerea hranei, apărare, ajutorare etc. Viața era grea pentru acești oameni-maimuță, dar încetul cu încetul ei și-au făurit unele mai bune, au descoperit lucruri noi, au luptat din ce în ce mai activ cu natura, făcîndu-și astfel viața mai ușoară.

În ce constă semnul caracteristic al societății umane care o deosebeste de o turmă de maimuțe? În muncă, spune Engels Treptat, omul și-a făurit unele din ce în ce mai bune, iar cînd s-a deprins să se folosească și de foc, a devenit cel mai puternic și cu mult superior celorlalte animale. A urmat domesticirea animalelor, oamenii au devenit păstori, pescari, vinători și făurari de unelte cerute de aceste îndeletniciri. Iată că apăruse deci o primă „diviziune a muncii”. După alte mii de ani, oamenii au început a pătrunde și tainele agriculturii. Întrebuițarea părului și pieilor de animale a dus la tors și țesătorie, descoperirea metalelor a dus la prelucrarea acestora, au apărut olăria, navigația. Alături de industrie a apărut și comerțul — firește, la început în formele cele mai simple. Totodată, zăgrăvirea pe stîncă, pe argilă etc. a chipurilor de om și a animalelor a făcut să apară și arta. Astfel, sub imboldul muncii, procesul complicat și lung al umanizării maimuței și al formării societății omenești și-a urmat cursul.

EVOLUȚIA ANIMALELOR VERTEBRATE

Știința modernă a dovedit că organismele monocelulare au apărut în mări cu sute de milioane de ani în urmă. Sub influența condițiilor mediului extern și a selecției naturale, ele

se modificau și se perfecționau, constituînd începutul organismelor pluricelulare din care au provenit peștii cei mai vechi. Din aceștia s-au dezvoltat batracienii, iar din batracieni, reptilele. Acestea din urmă, la rîndul lor, au dat naștere primelor păsări și mamifere. Omul este forma cea mai dezvoltată dintre toate mamiferele.

OMUL

PRIMATUL (MAIMUȚA SUPERIOARĂ)

PLATIRIN (MAIMUȚA INFERIOARĂ)

TARSIS

TUPIA

OPOSSUM

ORNITORINC

TRITON

POLIPTERUS

RECHIN

PETROMYZON

Memorandumurile sovietice

Dovadă grăitoare a dorinței U.R.S.S. de a întări pacea lumii

Memorandumurile înmănușate la Viena de primul ministru al U.R.S.S., N. S. Hrușciov, președintelui S.U.A., Kennedy, constituie o nouă și grăitoare dovadă a dorinței ferme a Uniunii Sovietice de a întări pacea în întreaga lume, de a izbăvi pentru totdeauna omenirea de urgiile războiului. Sînt documente de o deosebită importanță care indică căile realiste pentru rezolvarea problemelor internaționale arzătoare, principiile pe baza cărora să se pună capăt „războiului rece”, cursei înarmărilor.

Primul memorandum se referă la problema încetării experiențelor cu arma atomică și cu hidrogen. Așa cum se arată în memorandum, Uniunea Sovietică dorește să se pună capăt pretutindeni și pentru totdeauna oricăror experiențe cu arma nucleară. În acest scop, guvernul sovietic a făcut și continuă să facă tot posibilul pentru a elabora cât mai grabnic, de comun acord cu S.U.A. și Marea Britanie, tratatul cu privire la încetarea experiențelor cu arma atomică și cu hidrogen. În cadrul tratativelor de la Geneva, care durează de peste doi ani și jumătate, reprezentantul U.R.S.S. a venit cu propuneri concrete, sincere, realiste în vederea încheierii unui asemenea tratat. Din cauza poziției reprezentanților occidentali, la Geneva s-a creat însă o situație nesatisfăcătoare, creîndu-se dificultăți mari în calea încheierii unui acord. Guvernul sovietic, se subliniază în memorandum, nu poate accepta să nu va accepta niciodată ca tratatul referitor la încetarea experiențelor să se transforme într-un petec de hîrtie lipsit de conținut, care să fie folosit drept camuflaj pentru continuarea experiențelor cu arma nucleară în scopul perfecționării ei și al creării de noi mijloace de exterminare în masă.

Acordul cu privire la încetarea experiențelor cu arma nucleară trebuie să conțină prevederi concrete care să excludă posibilitatea ca una din părți să prejudicieze securitatea altei părți. Asemenea măsuri cuprind propunerile sovietice cu privire la controlul încetării experiențelor cu arma nucleară și ele asigură tot ceea ce este necesar pentru respectarea unui astfel de acord.

Problema principală, cardinală a timpurilor noastre, este problema dezarmării generale și totale. Guvernul sovietic vine din nou cu propunerea de a se trece la realizarea, în interesul păcii și securității popoarelor, a dezarmării generale și totale.

În scopul asigurării unei păci trainice pentru înlăturarea obstacolelor, în memorandum se subliniază că ar fi bine să se treacă la soluționarea ambelor probleme — a dezarmării generale și totale și a încetării experiențelor cu arma nucleară — în legătură una cu alta.

Aceeași dorință sinceră, același mod principal, realist, de abordare a problemelor se degajă și din memorandumul privitor la încheierea Tratatului de pace cu Germania și la reglementarea pe această bază a problemei Berlinului occidental. Reglementarea pașnică

cu Germania a întîrziat de mulți ani și în prezent nu mai suportă amînare. Cercurile revanșarde vest-germane fac încercări disperate de a ațîța un focar primejdios care pune în pericol pacea în Europa și în întreaga lume. Este imperios necesar să se încheie tratatul de pace cu Germania și să se asigure garanția sigură că pe pămîntul german nu se vor mai ridica niciodată forțe care ar putea împinge lumea într-un nou război și mai distrugător.

„Încheierea Tratatului de pace german — se arată în memorandum — ar soluționa și sarcina normalizării situației din Berlinul occidental. În momentul de față, Berlinul occidental este un loc unde cercurile revanșarde de la Bonn întrețin în permanență o încordare extremă și organizează fel de fel de provocări cît se poate de periculoase pentru cauza păcii. Guvernul sovietic propune ca Berlinul occidental să fie transformat într-un oraș liber, demilitarizat.

Guvernul sovietic propune convocarea fără nici un fel de amînare a Conferinței de pace pentru încheierea tratatului de pace german și soluționarea pe această bază a problemei Berlinului occidental ca oraș liber. Dacă puterile occidentale nu sînt gata în prezent pentru aceasta, guvernul sovietic arată că s-ar putea adopta, pentru un anumit termen, o hotărîre intermediară.

★

Cele două memorandumuri sovietice au trezit un puternic ecou în inimile tuturor oamenilor cinști din lumea întreagă care doresc cu ardoare pacea. Ele sînt sprijinite de toate popoarele lumii, care năzuiesc ca pe întregul glob să triumfe cauza păcii și colaborării pașnice între toate statele. Publicînd expunerile amănunțite ale acestor memorandumuri, ziarele din India, de pildă, relevă în mod deosebit năzuința Uniunii Sovietice de a încheia capitolul celui de-al doilea război mondial prin încheierea Tratatului de pace cu Germania și transformarea Berlinului occidental dintr-un oraș de front într-un oraș liber.

În comentariul ziarului „Glos Pracy” din R. P. Polonă se subliniază că poporul polonez sprijină întru totul propunerile guvernului sovietic și consideră că adoptarea de către Statele Unite ale Americii a acestor propuneri ar contribui la întărirea păcii în întreaga lume.

Poporul român, alături de toate popoarele tubitoare de pace, sprijină cu toată căldura și hotărîrea noile propuneri sovietice și luptă cu consecvență pentru instaurarea unei păci trainice, pentru salvarea omenirii de pericolul unui nou război mondial.

Aspecte de la marea demonstrație din Tokio împotriva noii legi antipopulare

Succesul forțelor democratice din Japonia

Îngrijorat de amploarea pe care a luat-o mișcarea populară din Japonia, guvernul Ikeda, pentru a paraliza lupta poporului japonez pentru pace, neutralitate, independență și drepturi cetățenești, a pregătit de multă vreme, proiectul legii reacționare „cu privire la preîntîmpinarea violențelor politice”. Strecurat în parlament, la recenta sesiune, proiectul de lege a fost „votat” în Camera inferioară a parlamentului. Este semnificativ faptul cum a fost „votat” proiectul acestei legi profund antipopulare. Înainte de deschiderea ședinței, deputații opoziției au înconjurat masa prezidențială și tribuna cu scopul de a împiedica ținerea ședinței. În acest timp, s-a produs o încăierare. Văzînd că nu poate să străbată spre locul său, cel ce urma să conducă ședința a găsit pe loc soluția: a țipat ceva nedeslușit dintr-un colț îndepărtat al sălii. După acest țipăt, deputații conservatori au strigat „aprobăm” și apoi s-au împrăștiat declarînd reprezentanților presei că „proiectul de lege a fost aprobat”. „Votul” acesta trebuia să fie urmat de aprobarea proiectului în Camera superioară a parlamentului.

Legea reacționară „cu privire la preîntîmpinarea violențelor politice” a provocat uriașe demonstrații populare de protest. Cei peste 70.000 de studenți și oameni ai muncii care au participat la demonstrația din To-

kyo au umplut piața din fața Parlamentului și străzile învecinate pe o lungime de peste trei kilometri, manifestînd împotriva legii reacționare a guvernului Ikeda. În ciuda atacurilor și brutalităților celor 7.000 de poliști care au înconjurat clădirea Parlamentului, demonstrația de la Tokio s-a prelungit toată noaptea și a luat sfîrșit abia în zori.

Demonstrații asemănătoare împotriva încercărilor cercurilor guvernante de a anihila drepturile cele mai elementare ale poporului japonez, au avut loc în peste 700 de localități din țară, la care au participat milioane de oameni.

Sub presiunea uriașei mișcări de protest a poporului japonez, partidul de guvernămînt liberal-democrat a fost nevoit să anunțe că amînă discutarea acestei legi în Camera superioară a Parlamentului. După cum arată agenția Associated Press, aceasta marchează „o înfrîngere politică pentru primul ministru Ikeda tocmai cînd el se pregătește pentru vizita sa de la mijlocul lunii iunie la Washington”.

Amînarea discutării legii antipopulare „cu privire la preîntîmpinarea violențelor politice” în Camera superioară, reprezintă un important succes al poporului japonez care luptă pentru pace, pentru apărarea libertăților democratice, pentru o Japonie independentă.

Cronica evenimentelor internaționale

Angola în flăcări

Poporul angolez trăiește în aceste zile o zguduitoare tragedie. Guvernul fascist al Portugaliei, nesocotînd dreptul Angolei la autodeterminare, și-a pus în gînd să mențină cu orice chip stăpînire sa colonialistă. Lupta poporului angolez pentru eliberarea țării de sub jugul colonial este reprimată cu sîlbăticie. Avioane portugheze bombardează cu napalm sate presupuse „suspecte”, mii de oameni au fost măcelăriți și mutilați. „În fiecare noapte poliția secretă portugheză pătrunde în case, îi scotea pe africani în stradă unde-i împușcă” — a scris un corespondent al ziarului nord-american „New York Times”. În șapte săptămîni au fost distruse complet 50 de sate. În aceste „Lydice” africane au fost ucise peste 30.000 de persoane. În fața sîlbăticelei terori, o parte a populației a luat drumul bejeniei, căutînd să se refugieze în statele africane vecine. Numărul celor ce și-au părăsit căminul este apreciat la 80.000 de oameni.

Situația din Angola a fost discutată și în Consiliul de Securitate. Aliații Portugaliei din blocul militar al Atlanticului de Nord au manifestat în cursul ședințelor îngăduință față de aceste acțiuni criminale. Delegații S.U.A. și Angliei precum și cînkaiștîul au încercat să seoată basma curată guvernul

fascist al Portugaliei și să împiedice Consiliul să adopte măsuri eficiente pentru încetarea războiului colonial din Angola. Reprezentantul U.R.S.S., V. A. Zoria a arătat că acțiunile Portugaliei în Angola constituie un război colonial nemilos și că continuarea lor nu poate să nu aibă consecințe grele pentru pacea și securitatea internațională.

Exprimînd opinia poporului român în problema Angolei, reprezentantul permanent al țării noastre Silviu Brucan, a trimis din însărcinarea guvernului R.P.R., Secretariatului O.N.U., o scrisoare. Referindu-se la „Declarația cu privire la acordarea independenței țărilor și popoarelor coloniale”, adoptată de către Adunarea Generală a Organizației Națiunilor Unite, reprezentantul țării noastre a arătat că „guvernul Republicii Populare Romîne cere Consiliului de Securitate al O.N.U. să condamne acțiunile criminale ale guvernului colonialist portughez și să adopte hotărîri eficace pentru a sili Portugalia să pună capăt războiului colonialist din Angola și să se conformeze obligațiilor stabilite prin Declarația O.N.U. cu privire la acordarea independenței țărilor și popoarelor coloniale”.

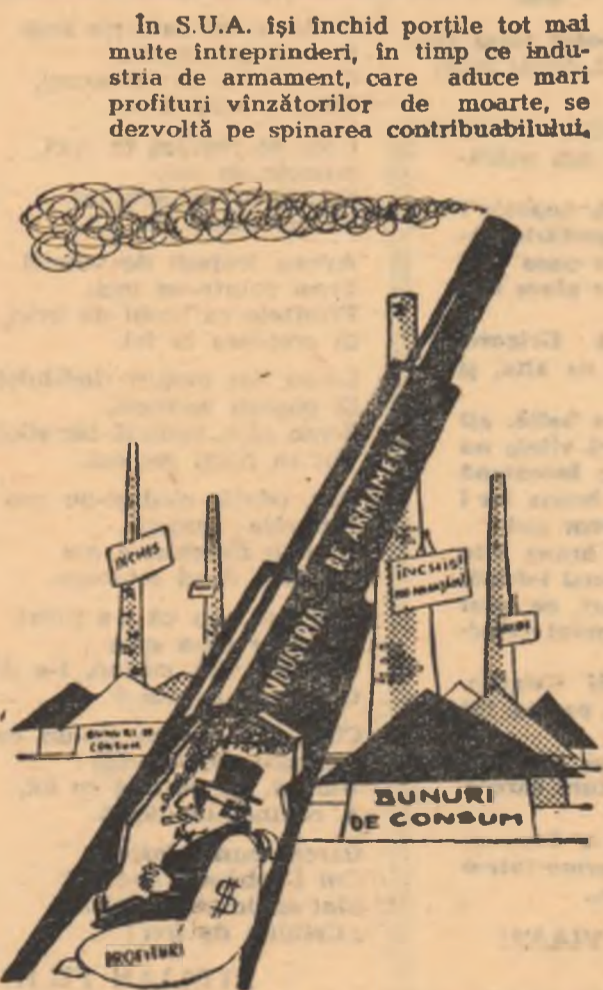
În cadrul votului asupra diferitelor proiecte de rezoluție, puterile occidentale au împiedicat adoptarea propunerii clare și precise a U.R.S.S. care condamnă acțiunile autorităților portugheze în Angola. A fost adoptat

un proiect prezentat de Ceylon, Liberia și R.A.U.

Mersul conferinței pentru Laos

După aproape o săptămîină de tergiversări, lucrările Conferinței internaționale pentru reglementarea pașnică a problemei laotiene au fost reluate. Aceasta se datorește eforturilor Uniunii Sovietice, care se străduiește din răsputeri să se ajungă cît mai grabnic la o soluție în problema laotiană, pentru a stînge focarul de război de aici.

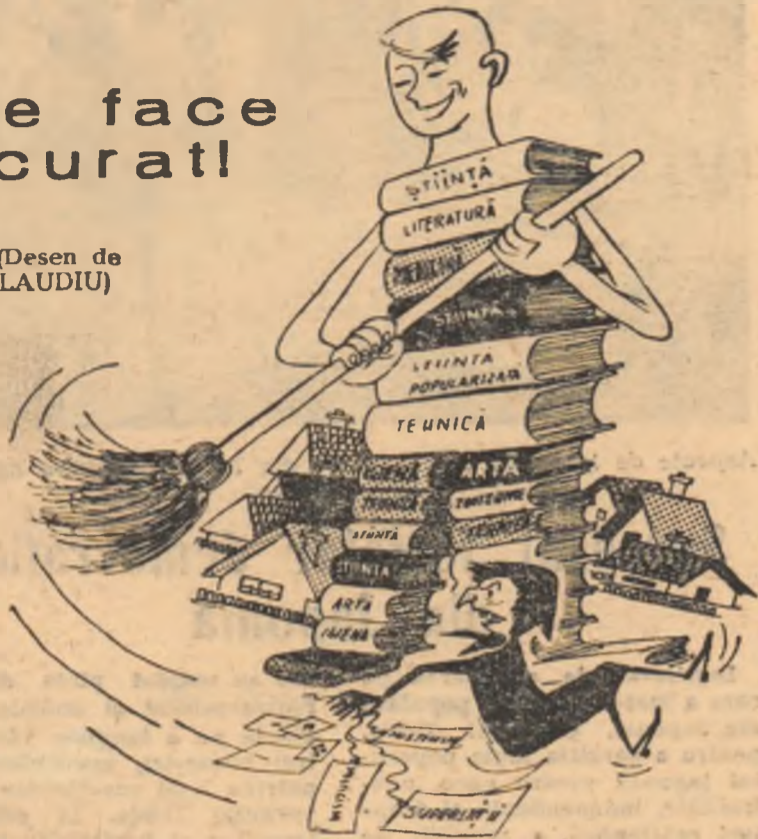
Ce s-a întîmplat la Geneva? Se știe că încă de la începutul conferinței, delegațiile occidentale au dus o politică de tergiversare. Aceasta în speranța că între timp grupele rebele pro-occidentale ar putea să se întărească. Între timp a fost pusă la cale și o provocare. Pe un teritoriu controlat de trupele patriotice, unități rebele (boun-oumiste) au deschis focul fiind ajutate și de parașutiști americani. Preținzînd că focul ar fi fost început de trupele Patet-Lao, delegații occidentali au încercat să se folosească de această mistificare pentru a întreprinde lucrările conferinței. Provocarea de la Padang a fost zdrobită însă de forțele patriotice, iar în raportul Comisiei internaționale de supraveghere și control se arată limpede că nu patrioții ci rebelii violează încetarea focului.

SINGURA ACTIVĂ!
(Desen de N. CLAUDIU)

Se face curat!

(Desen de N. CLAUDIU)

Nu mai are

După o ședință de instrucțaj la casa raională de cultură, instructorii echipelor de teatru din Ciurezu și Piatra zăboviră în hol ca să mai vorbească despre ale lor.

— Ia spune, Pamfile, ce mai e pe la Piatra? Nu uit eu că ne-ați luat-o înainte la ultimul festival!

— Toate bune, Marine. Într-o singură lună ne-am deplasat cu echipa de teatru în trei comune. Și nu cu căruțele, ca înainte. Cu autocamionul!

— Bravo, stați bine. Dar nici noi nu ne plîngem.

— Păi avem un secretar la sfatul popular... trup și suflet pentru munca culturală. Se ocupă nu numai de deplasările noastre, ci și cu mobilizarea oamenilor la repetiții, cu problema repertoriului...

— Mda... nu e rău.

— Ba e chiar foarte bun! Nu-ți dai seama ce ajutor avem de la el? Secretarul vostru face toate astea?

— Marin își reține un zîmbet.

— Al nostru? Când se-n-cruntă și zbiară odată, incremeneste toată lumea!

— Ce vorbești, măi? Chiar așa?

— Păi să-l vezi când e cu cinzeaca dinainte. Ai zice că l-a înțărcat măică-sa cu tes-

covină. La ultimul spectacol, ju-ai că-i beat mort.

— Ei, lasă-mă! Și ce-a făcut?

— Ca de obicei. Dădea cu pumnul în masă și o brufu-luia pe fiică-sa.

— Asta-i culmea! Și oamenii ce fac? Se uită așa și stau de lemn?

— Un timp se uită incremențiți...

— Cred și eu!

— Ei, dar pe urmă, izbucnesc în aplauze.

— Ce fac?!

— Aplaudă la scenă deschisă, ce să facă.

— Ia stai, măi nițel. Ce tot îmi îndrugi aici?

— Păi... despre secretarul nostru. O să-l vezi și tu la viitorul festival, în rolul circiumarului.

— Care rol? Ce circiumar?

— Rolul circiumarului din „Recolta de aur”. Doar cunoști și tu piesa.

— A, despre asta era vorba!

— Oare ce ți-ai închipuit? E rolul lui. Strașnic interpret! Cred că de data asta, n-o să ne-o mai luați înainte.

— Dar să-ți mai spun câte ceva despre secretarul nostru...

— Eh, ce s-o mai lungim. Vorba lui Caragiale, acum nu mai ai nici un haz!

Epigrame

În comună Tinosu, regiunea Ploiești, s-a înființat o gospodărie colectivă cu denumirea „Drumul lui Lenin”.

Eu cred că este lămurit, adîncul tîlc al denumirii: „Drumul lui Lenin”

— negreșit — înseamnă... calea ferticirilor.

Concursul „Cine știe, câștigă” pe tema îngrijirii culturilor, organizat în raionul Drăgănești-Vlașca din inițiativa Comitetului raional de partid, stîrnește un mare interes.

Cum concursul întrefine interesul tuturor, Premiului îi se cuvine Organizatorilor.

Petre Chivu, tehnicianul veterinar al comunei Bragadiru, raionul Zimnicea, nu comunică joia, telefonic, situația operativă la secția agricolă.

În zadar cearcă raionul Ca să aștepte cum stă planul. Merge bine telefonul, Da-l defect tehnicianul.

Maistrul veterinar Gh. Gugui din comuna Lungulețu, raionul Răcari, stă mai tot timpul la bufetul cooperativei.

Sensul este foarte clar Și de-aceea nu îl scapă. Dinsul, ca veterinar, Are grijă doar de țap.

În comuna Ciceu Mihăilești, raionul Dej, drumurile sînt neîngrijite.

— Hai să stăm de vorbă în drum, că aici ne poate călca vreo mașină!

— Ne vedem, ca de obicei, la prînz, la cîmp, sub nuc!

(Desen de N. CLAUDIU)

Telefonul și difuzorul

Vreau să vă povestesc acum despre o pățanie a mea, ca să nu vi se întimplă și dumneavoastră, dacă o să aveți de dat vreun telefon din comuna Vernești, regiunea Ploiești. Iacă și tărășenia. Fără să știu că firele telefonice și cele ale stației de radiofrecare fac atingere, intrai și eu deunăzi să-i telefonez unui prieten de la oraș.

— Alo, Costică? Ce faci, măi băiatule? Aici e Mitică din Vernești.

— Ce mai faci, Mitică?

— „ulcer duodenal, deoarece abuzul de alcool duce la...”

— Mitică! Mitică! Ce tot spui acolo? Ești grav?

— Nu, mă, nu-i vorba de mine. Asta-i vocea crainicului de la radiofrecare. Transmite sfatul medicului. Ascultă aici: vin mîine la oraș. Vreau să cumpăr ceva pentru nevastă-mea, să-i fac o surpriză.

— Ce vrei să-i dai?

— „buline de Pangastrin, ad-

ministrare la prescripția medicului”

— Plăcută surpriză, n-am ce zice!

— Nu, că tot crainicul era. Eu vreau să-i cumpăr o mașină de spălat rușe. Vezi unde pot găsi, că n-am prea mult timp de pierdut.

— Și cînd vii?

— „imediat ce apar primele simptome”

— Alo, cum?!

Și uite cam așa s-a desfășurat convorbirea noastră. Pornind spre casă mă-nîlții cu Vasile Bobei, care-mi spusese rîzînd: „Bravo, Mitică, îi faci o surpriză nevastii?” După cîteva pași, altul îmi zîgî: „Și zi așa, îți iei mașina de spălat rușe!” Mă mirai eu de unde aflase tot satul așa de repede, dar ajuns acasă mă lămurii. O luai pe nevastă-mea mai pe ocolite.

— Știi, mîine...

— Te duci la oraș.

— Ai ghicit, dar să vezi pentru ce...

— Ca să-mi faci o surpriză. Cumperi mașină de spălat.

— Măi, știam eu că ești isteț, dar chiar așa să-mi ghicești gîndurile!

Ea îmi spusese că m-a auzit la difuzor și atunci priceput cum devine cu atingerea firelor. Așa că surpriza nu i-am făcut-o eu, ci mi-a făcut-o mie oficial P.T.T.

Întrecere

S-au luat la-ntrecere Doi vecini de lan: Care, pin-la secore, Crește mai lungan?

(Răsăriți ca niște bumbi De sub brazde moi Erau amîndoi porumbi Din același soi!)

Și-au privit ca niște frați Umbra pe pămînt Constatînd că, măsurați, Unul și-unul sînt.

Cînd se revărsa în zori Soarele de jar, Se-nălțau de subțiori Să privească iar.

Aveau trupuri de volnic Trași printr-un inel, Frunzele ca limbi de brici Și creșteau la fel.

Le-au dat moțuri (brăduleți!) Și pășeau asemeni, Semn că-n toamnă fac știuleți Tot ca frații gemeni.

Dar, odată, cînd și-au pus Umbrele aproape, Unul o zbughise-n sus Cu vreo două șchioape.

(Ba mai știu că s-a jurat Cel care mi-a spus Că spre vîr, curînd, l-a dat O păpușă-n plus!)

Cînd avea avang de-un cot, Pas să-l mai ajungă! Umbra lui, cu moț cu tot, A rămas mai lungă.

Parcă spune, deseori, Cui l-întreabă ce-l ține Sînt săpat de patru ori. ...Celălalt de trei!

STELIAN FILIP

— Ei, și-acum dragul meu, zise moș Eftimie bătîndu-și pe umăr nepotul la care venise în vizită, să văd și eu cu ce vă mindriți în gospodăria voastră, ca să am ce le povestii colectivistilor noștri.

— Moș Eftimie, noi ne mindrim cu de toate. Nu e-aș fi eu brigadier, dar loturi experimentale ca la noi mai rar. Și nu e-aș fi, cum îți spun, brigadier, dar livadă ca a noastră nu întilnești în orice loc, nici grajduri c-ale noastre, de le tot privești și nu te mai saturi.

Grigore îl conduse pe moș Eftimie la grajduri. Ce grajduri! Saloane!... Puteau vacile să primească, vorba ceea, musafiri fără să le fie rusine. Curățenie, totul scîlbea de curățenie. Și l-a mai arătat Grigore și ferma de păsări. Dar ce păsări! Una și una!... Îți lasă gura apă, privindu-le, de parcă nu le vedeai viu, ci gata pregătite friptură.

— Bravo, măi nepoate exclamă moș Eftimie.

— Păi dacă spui aici „bravo”, mă-n-treb ce-o să mai spui cînd ai vedea livada...

Într-adevăr, ajuns la livadă, moș Eftimie n-a mai spus „bravo”. A spus „bravo, halal, bravo!”

— Ei, măi nepoate, mi-ai arătat tot ce ți-a pofțit inima. Acum să-mi arăți și ce-mi pofțește mie inima. De pildă, pășunea voastră?

— Pășunea? Pășunea... mai bine să te duc la stup, se fistici Grigore. Că

MOS EFTIMIE și nepotul

pășunea... e departe... e peste deal... e peste vale... Să vezi ce hambare avem aici, alături...

— Ulte ce, nepoate, nu e-ai fi tu brigadier, dar am chef să văd pășunea... Așa că au ajuns la... pășune, unde moș Eftimie exclamă:

— Bine, dar văd numai mușuroale și mărăcini!

*) Foileton inspirat de proasta întretinere a pășunii gospodăriei colective din comuna Obidiți, regiunea Ploiești.

— Pășunea... e dedesubt, sub mărăcini.

— Și vitele ce-or să pască, nepoate? Mușuroale? La noi în gospodărie vitele-s cam mofturoase. Nu pasc nici mușuroale, nici mărăcini! Le place numai iarbă curată.

— Ce să-i faci, se sonză Grigore. Ne-am luat ba cu una, ba cu alta, și am lăsat baltă pășunea...

— Eu văd că n-ați lăsat-o baltă, ați lăsat-o gunoi! Aflați însă că vitele nu pot fi păcălite. Ele știu ce înseamnă pășune!... Nu vă e milă de hrana lor!

— Ba da. Nici nu le aducem aici.

— Bine, măi nepoate, dar hrana asta e cea mai convenabilă, cea mai ieftină. De departe, de la grajduri, se auzi răgetul unei vaci. Apoi mugetul celorlalte vite...

— Aveți răbdare, mormăi Grigore. — Ce, ați trecut și voi de partea lui moș Eftimie?...

— Au dreptate! rostii moș Eftimie. — Tu nu te-ai supăra să-ți fure careva din oala cu mîncare!...

Așa că, începînd chiar de a doua zi, pășunea începu să se transforme într-o oală cu mîncare pentru vite...

AL. VIANU